# CIORAN - THE NIHILIST IDENTITY OF THE HUMAN BEING

**Mirea Liliana (Pavel), Rusu Paraschiva Rodica (Bucea)**
**Phd. Student University „Ștefan cel Mare" of Suceava, Phd. Student University „Ștefan cel Mare" of Suceava**

*Abstract:The identity refers to what a human being is in itself even before it is defined by these attributes identity of a human being, a lot of mances that mark a specific prototype. The evolutionist mentality that we can find norodays leads us slowly to a cancellation of the essence. The main idea is not to to give up, not to identify ourselves with a certain identity (or even more identities), not to carry on in quest, but to gather ourselves from wherever we are. Tu most important thing in our existence and throghout it is not "to lose" ourselves.*
*Cioran comes with a powerful controversy, sustained by a demonic force of paradox. In him coexist in one hand, voluptuousness, lirism, naturalness, extravagance, the brutal sensibility of perception and in the other hand, void, the puzzled sadness, melancholy, denial, illness, incertitude, fatalism, anguish, drama, and lonlinnes. Over all these shades of the being is created the identity of assumption. Cioran doesn't run of responsibility of assumation even with the risk of falling out of line, because nothing doesn't seem to bother him more maximal living exalted of these paradoxes.*

*Keywords:identity, human being, entity, nihilism, existence*

Identitatea se referă la tot ce este o ființă în ea însăși chiar înainte de a fi determinată de atribute, tot ceea ce există înainte ca aceasta să fie definită. Sunt o multitudine de distincții ale identității ființei umane, nuanțe care marchează un anumit prototip. Mentalitatea evoluționistă de azi ne duce treptat spre o anulare a esenței. Ideea e să nu capitulăm, să nu ne identificăm cu o identitate (mai multe identități), să perpetuăm căutarea, să ne strângem de oriunde ne (re)găsim. Cel mai important lucru în existența și de-a lungul ei este să nu ne "pierdem".

***Identitate*** *sf*: fr ***identité,*** lat ***identitas, -atis***] **1.** Coincidență, în toate aspectele, cu sine însuși. **2.** Principiul fundamental al gândirii care impune ca formele logice să păstreze unul și același sens în decursul aceleiași operații. **3.** Asemănare perfectă. **4.** Ansamblu de date prin care se identifică o persoană. **5.** Relație de egalitate în care intervin anumite variabile, adevărată pentru orice valori ale acestor elemente. (https://dexonline.ro/definitie/identitate). Cu alte cuvinte, identitatea reprezintă singura formă de perfecțiune a omului cu sine pe care o găsește înăuntru ființei sale.

Consistența românească a ființei a fost și este o problematică sondată de marii nostri gânditori. În viziunea acestora *orizontul lumii românești se întinde din cotidian până în legendă de* ***aici*** *până* ***dincolo****, de la* ***prezență*** *până la* ***neprezență****, de la* ***atunci*** *până* ***acum****, de la* ***acum*** *până în* ***veșnicie****, cu întreaga varietate de modulații românești ale ființei*[1], cum vrea să le numească Constantin Noica în *Sentimentul românesc al ființei*. Dimensiunea, amploarea, esența ființei românești trebuie căutată în detaliile și în consecințele, vibrațiile, trăirile, experimentele acesteia.

[1] Constantin, Noica, *Sentimentul românesc al ființei, București,* 1978



BDD-A29619 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 21:10:50 UTC)

Tocmai din realitatea însăși ies modurile ființei, din ”brutatilatea” cu care eu-ul se lovește de existent. Replica o dă logica existentului care dă, la rândul său, logica posibilului și necesarului. Situațiile ființei sunt momente de identități în timp, moduri și forme, de descoperire ale eu-lui care transcede existentul. ”N-a fost să fie”, ”Era să fie”, ”Va fi fiind”, ”Ar fi să fie”, toate aceste situații parcurg existentul și pun ființa la încercare într-o diversitate paradoxală uneori, de contexte care, în cele din urmă, o modifică, șlefuiește în mod esențial spre devenire.

Platon spunea: *În jurul oricărei ființe există o imensitate de neființă, el dă expresia gândului că ființa are o aură, dar una prea vagă. Neființa oricărei realități nu este oricare, ci este una anumită; și la fel, imposibilul ei este unul anumit. Ne încercăm atât posibilul, cât și imposibilul prin natura moartă și prin natura vie. Tot ce n-a fost să fie, a modelat pe cele ce sunt. Nu toate cele n-au fost să fie, le-au modelat pe cele ce sunt*. C. Noica întărește concepția platoniană: *Ființa este o determinare a tot ceea ce ni se întâmplă sau n-a fost să fie. Absolut tot contribuie la modelarea acesteia, la desăvârșire.*

Identitatea ființei nu se poate recunoște dincolo de toate aceste bariere ale imposibilului. Tot ce ne poticnește, tot ce ne pune în față barieră, ne modelează prin soluțiile pe care le propunem, prin capacitatea de a ne readapta la noile condiții. Astfel, devenim ceea ce suntem și prin formele imposibilului de care ne lovim. În slujba ființei noastre și în determinarea ei stă acest „n-a fost să fie”, care ne construiește adânc, pe plan ontologic.

Impactul? Dinamitează către înăuntru, către ființa însăși. Nicio sondare de genul acesta nu poate fi rolul unei pasivități, ci devine consecința inevitabilă a aflării, priceperii, înțelegerii, aprofundării omului. Nimic mai copleșitor. Spun asta pentru că aici trebuie un proces separat, dar și concomitent, un drum înapoi în ființă, dar și unul înainte (în ce va fi ființa), în viitorul ei. În paralelismul și în îngemănarea celor două planuri, începi să te contruiști pe tine însuți (sau să te recontruiești), depinde de importanța pe care ți-o dai din perspectiva înăuntrului. Drumul înapoi va regăsi toate fricile, toate abandonurile, toate încercările, progresele, transfuziile, lăcomiile, plenitudinea, tristețile, etc. Ce este important? Să înțelegem ce ne-a modificat. Cred că acesta e cel mai de preț lucru în căutarea identității noastre. Tot ce devenim este rodul a ceva, a unei experiențe, a unei percepții, a felului în care ne lovim de realitate, a dimensiunii cunoașterii corelată cu cea a înțelegerii care se află în acel moment în noi.

Realitatea ne dă șanse, neșanse, posibil și imposibil. Noi trebuie să ne creăm identitatea prin contextele acesteia, asimilând-o sau diseminând-o, acceptând-o sau nu. Ne lovim inerent de colțuri. Lumea, între bine și rău coexistă în noi, în explicațiile pe care le dăm realității și cum o trăim sau felul în care alegem să o trăim. Ea găsește răspuns și se împlinește doar în puterea noastră de a-i da substanță. În lumea aceasta ne contruim propria ”casă”, identitate, existență, ființă. Există viziuni și trăiri, experimente, experiențe trăite într-o lume finită și infinită totodată (limitată de formele și puterea înțelegerii momentane), pe care doar noi, pentru noi o putem defini în absolut și-o putem substantiviza.

Viețuim pentru noi înșine și completăm viețuirea generală. Suntem singurii care avem puterea să răbufnim spre bine, frumos, plenitudine și tot singurii care putem vindeca răul absolut pentru a-l împânzi în esențialul nostru, obiectiv necesar pentru a distinge contextele și pentru a ne defini evoluția. Proiecția în viitor a ființei este la fel de importantă cum e incursiunea în trecut. Ce vreau să devin? Unde vreau să ajung? Ce vreau să fiu? Cum voi alege să fiu? Și nu în ultimul rând Ce voi putea să fiu? Aici trebuie făcută corelația a ce am vrut și putut să fiu cu ce sunt. Nu putem deveni ceva sau cineva și acel lucru să nu își aibă rădăcini în ce am fost și în ce suntem. Aici contribuie toate formele posibilului și imposibilului. Indiferent de momentul existenței, ne referim la noi ca la un cumul și oglindim o perspectivă.

*În fapt, înțelesul deosebit al ființei, la noi, este poate lucrarea înțelesurilor deosebite ale lui* ***<<întru>>,*** *care a venit să exprime ființa dinăuntru parcă, sugerând că a fi înseamnă <<****a fi înăuntru ceva****>>,* *adică a fi în și nu pe deplin în ceva, a se odihni dar a și năzui, a se închide, dar și a se deschide. Ființa a fost astfel scoasă din încremenire și s-a clătinat. Dară dacă nu s-ar clătina,*



BDD-A29619 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 21:10:50 UTC)

*ar fi cu adevărat? Ce fel de ființă este aceea în care nu e loc pentru nicio vibrare și nicio devenire?...*

(http://www.humanitas.ro/humanitas/sentimentul-romanesc-al-fiintei?fbclid=IwAR2IMq-B-yGsqpafDYiTLJgBZwGXcK6c9-b5CoNUNX0fTANngSzYs60__3M Constantin Noica)

În *Metafizica*[2], Aristotel prezintă în mod fundamental ființa cu semnificațiile ei multiple. Astfel, Aristotel, determină patru scopuri ale ființei:

- ființa prin accident;
- ființa ca actualitate sau posibilitate;
- ființa după forma categoriilor;

- ființa ca adevăr.

Sensul total, unitar, complet al ființei se descoperă tocmai în multitudinea aceasta a manifestărilor sale. Ființa este de fapt doar o posibilitate- și anume acea posibilitate de a fi înțeleasă în mod diferit.

Conștientizăm destul de târziu, spre maturitate, că suntem ceea ce simțim, ce gândim, ce dăruim, că suntem total rodul a ceea ce am plănuit pentru noi să fim din momentul în care am conștientizat că suntem, al voinței noastre de a fi, plus ceea ce facem și am făcut ca să fim, a cum am făcut ca să fim, a oportunităților pe care le-am avut înspre a fi și, nu în ultimul rând, a ceea ce ne-am proiectat să fim.

Emil Cioran vine cu o controversă puternică, susținut de o forță demonică a paradoxului. *Aș vrea să scriu ceva cu sânge. Aceasta, fără gândul unui efect poetic, ci concret, în accepția materială a cuvântului.(...) suferința mi-a dat curajul afirmării, îndrăzneala expresiei și pornirea spre paradox...*[3] În el coexistă pe de-o parte voluptatea, lirismul, naturalețea, extravaganța, sensibilitatea brutală a percepției și, pe cealaltă parte, vidul, tristețea nelămurită, melancolia, negarea, boala, incertitudinea, fatalismul, angoasa, drama, însingurarea. Peste toate aceste nuanțe ale ființei se creează identitatea asumării. Cioran nu fuge de responsabilitatea asumării chiar și cu riscul de a cădea în derivă, pentru că nimic nu pare să-l intereseze mai mult decât trăirea maximală, exaltată a acestor paradoxuri. Îl incită propria vibrație, îl și obosește până la extenuare, însă nu renunță, are orgoliul de a o refula în forma cea mai sinceră a existenței ei. E o indiferență aproape de marginea nepăsării cu care filosoful află în el contexte iluzorii pe care le lasă să sălășluiască în pace cu o sinceritate absolută.

Creează spații în sine pentru orice dimensiune de moment care îl definește. Nu își reprimă nimic, trăiește experiențele contradictorii cu demnitatea și sinceritatea soldatului ideal. Abruptizează, se plânge de neputință, strigă. Aproape toată opera sa e un urlet de durere, de incompatibilitate cu lumea și uneori cu sine. Este foarte interesant de mers pe firul acestei incompatibilități care se naște în sine și se răspândește pretutindeni. Își găsește însă perfecțiunea în fiecare nuanță a identității. *Poate că atunci, în perioada marilor mele insomnii, s-a născut în mine acel orgoliu care m-a însoțit toată viața: orgoliul lucidității.(...) eu mi-am arogat luciditatea, mi-am acordat monopolul ei.*[4]

[2] Aristotel, *Metafizica*, București, Editura Humanitas, 2007
[3] Cioran, Emil, *12 scrisori de pe clulmile disperării*, pp.51-52.
[4] Gabriel Liiceanu, *Apocalipsa după Cioran*, Editura Humanitas,București,2011, pp.77, 78



BDD-A29619 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 21:10:50 UTC)

Nihilismul cioranian merge la extreme odată cu disecarea ideii de Dumnezeu. Mântuirea e o hilaritate care naște controverse capitale. Nimic nu justifică suferința sacrificiului. Cioran DESACRALIZEAZĂ jertfa, considerând că suntem singurii responsabili ai destinului nostru, înlatură beneficiul sacrificiului, nu vede reversul mântuirii, ci doar iluzia pe care o răspândește. Este inutil și ineficace să îl scoți pe om din singurătatea durerii, acesta trebuie să îți trăiască toate valențele durerii, ca într-un final, el însuși să se mântuiască prin aceasta. Din nou intervine orgoliul exacerbat al lui Cioran care nu accepta niciun beneficiu, nicio recompensă, niciun pansament, implicit niciun sacrificiu/jertfă, indiferent de unde ar veni. El este propriul său mântuitor. Nu vrea să își abroge drepturile de a simtii durerea în pregnanța ei absolută, în forma cea mai desăvârsită, tocmai pentru a-și asigura meritele de mântuitor al propriei existențe. Își iubește cu patimă suferința, se înalță prin ea, cunoaște astfel consistența perfecțiunii. *Fiecare om își poartă destinul său fără ca altul să-și poată lua vreo responsabilitate, întocmai cum în suferință ești singur, nimeni altul neputându-și-o lua asupra lui. Acela care s-a crezut mântuitorul lumii a fost mai mult decât iluzionat când a conceput o răscumpărare a păcatelor sau o preluare a suferințelor oamenilor. Cu cât suntem mai fericiți astăzi, dacă s-a jertfit pentru noi? Mântuire? Dar mântuirea este o iluzie și o imposibilitate. Concepția creștină a durerii este plină de iluzii, căci a suferi pentru suferințele lumii este tot atât de ineficace, ca și bucuria pentru bucuriile lumii. Ea nu a înțeles că nu se poate suferi pentru altul și că este inutil să scoți pe om din singurătatea durerii.*[5]

Paradoxul lui Cioran se naște din prea plinul pasiunii cu care trăiește toate ipostazele ființei, toate identitățile pe care le ia. Își trăiește toate experiențele la extreme, sorbind parcă din amarul lui. Își iubește maxim trările, le exagerează tocmai pentru a le simți amploarea, le contemplă, se umple de starea lor, și le asumă până la ultima suflare. Nu fuge de durere, nici de disperare, nici de boala care îi macină trupul. Se plânge, se vaită, dar este conștient că toate acestea îl mântuie. Își cere mântuirea, și-o imploră și trece prin durere de limita umanului. *Dacă toate bolile au o misiune filosofică în lume, apoi aceea nu poate fi alta decât să arate cât de iluzoriu e sentimentul eternității vieții și cât de fragilă e iluzia unui definitivat și a unei împliniri în viață.*[6]

Solitudinea lui Cioran rămâne sfâșietoare și pregnantă. Filosoful îi scrie fratelui său, Relu, de la Paris, în anul 1975 - *În tot ceea ce am scris n-am făcut decât asta (să-mi afișez originile) - dar tot atât de adevărat e că, din punctul în care am ajuns acum, nu mai are importanță dacă sunt revendicat de români sau de eschimoși. Nu mai pot să-mi asum nefericirile niciunui trib. Sunt înstrăinat în sensul cel mai adânc al cuvântului sau cel puțin așa cred.* Înstrăinat și indiferent, nu-și mai caută identitatea în nație, ci doar în trăiri. Negarea oricăror rădăcini exterioare vine să amplifice golul între el și lume, să îl definească și adâncească atât de profund încât să marcheze inefabilul - nu mai există nicio cale de întoarcere, împăcarea e imposibilă. *De aceea scriu foarte puțin, muncesc puțin, am trăit la marginea societății, sunt fără cetățenie și-mi convine aici. Nu am nevoie de patrie, nu vreau să aparțin de nimeni și de nimic.*

Ce a potențat cel mai tare experiența singurătății lui Cioran? Insomnia. Aceasta a măcinat atât trupul cât și sufletul, a șubrezit echilibrul, a determinat cel mai pregnant conflictul ireconciliabil cu lumea și cu sine însuși. Insomnia devine în scurt timp spațiul privilegiat al ființei de

[5] Cioran, Emil, *Revelațiile durerii,* Echinox, Cluj, 1990, p.94
[6] Cioran, Emil, *Pe culmile disperării*, București, Editura Fundația pentru Literatură și Artă Regele Carol II, 1934, pp.30-31.



BDD-A29619 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 21:10:50 UTC)

experimentare a durerii. Luciditatea tăioasă a lui Cioran descompune în spațiul insomniilor suferința, sentimentul deznădejdii și inutilității.

Are un orgoliu exagerat cu care își experimentează toate limitele colapsului. Își iubește stările și le întinde într-o amploare exacerbată. E trufaș în această aventură, în INTENȚIONALITATEA gestului său sinucigaș. Anihilează totul în jurul său și în interior și în spatiile goale aruncă amărăciunea. Nimic nu vindecă la Cioran, totul descompune, simplifică lumile în deșertăciuni. Metafizica ființei trăiește în goluri. Nihilismul alimentează neputința. Nici măcar Dumnezeu prin jertfirea singurului său fiu nu îi asigură taxa existenței, nu vede în nimic scăpare. Mântuitorul nu și-a dus menirea la capăt. Faptul că a murit nu a vindecat lumea de nefericire, nimeni nu se simte iubit mai mult de la jertfa lui încoace. Vede deșertăciune în sacrificiul mântuitorului și el însuși merge spre mântuire prin durere. Singura fericire a lui Cioran pare a fi pasiunea cu care își trăiește nefericirea. Aici atinge perfecțiunea unei identități, aici abia se implinește, în fericirea cu care își atinge culmea nefericirii. Cred cu tărie că actul sinuciderii propriei filosofii este marea cucerire a **omului** Cioran care astfel încetează să mai fie filosof și care stă în intenționalitatea clară a gestului și bucuria imensă de a încheia un circuit existențial cu gloria omului.

*Între omul care are sentimentul morții și cel care nu-l are se deschide abisul dintre două lumi care nu comunică între ele; și totuși amândoi mor; dar unul își ignoră moartea, celălalt o știe; unul nu moare decât timp de o clipă, celălalt moare întruna...Condiția lor comună îi situează tocmai la antipozi; la cele două extremități și înăuntrul aceleiași definiții; ireconciliabili, îndură același destin...unul trăiește ca și cum ar fi veșnic; celălalt își gândește neîncetat veșnicia și o neagă prin fiecare gând*[7]. Cioran preferă să nu trăiască iluzionat propria veșnicie și de bună voie se lasă angrenat în negația față de aceasta cu o atitudine tragică, dar asumată.

**Bibliografie:**


- Aristotel, *Metafizica*, București, Editura Humanitas, 2007;
- Articol despre *Metafizica lui Aristotel*, Stanford Encyclopedia of Philosophy;
- Cernica,Viorel, *Filosofia umanului*, Editura Institutul European, Iași, 2008;
- Cernica, Viorel, *Filosofie românească interbelică,* Editura Institutul European, Iași, 2006;
- Cioran, Emil, *12 scrisori de pe clulmile disperării*, Editura Fundația pentru Literatură și Artă Regele Carol II, 1934;
- Cioran, Emil, *Caiete 1957-1972*, Editura Humanitas, București, *2016*;
- Cioran, Emil, *Cartea amăgirilor,* Editura Humanitas, București, *1991;*
- Cioran, Emil, *Demiurgul cel rău,* Editura Humanitas, București, *1992;*
- Cioran, Emil, *Mărturisiri și anateme,* Editura Humanitas, București, *1993;*
- Cioran, Emil, *Revelațiile durerii*, Echinox, Cluj, 1990;
- Cioran, Emil, *Silogismele amărăciunii,* Editura Humanitas, București, *1992;*
- Cioran, Emil, *Sfârtecare,* Editura Humanitas, București, *1995;*
- Cioran, Emil, *Tratat de descompunere*, Editura Humanitas, București, *1992;*
- Copleston, Frederick, *Istoria filosofiei*, Editura All, București, 2008;
- Liiceanu, Gabriel, *Apocalipsa după Cioran*, Editura Humanitas,București, 2011;


[7] Cioran, Emil, *Tratat de descompunere*, pg.16



BDD-A29619 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 21:10:50 UTC)

- Florian Mircea, *Filosofia timpului nostru*, Editura Aius, Craiova, 2005;
- Nagel, Thomas, *Perspectiva de nicăieri*, Editura Vellant, București, 2009;
- Nagel, Thomas, *Veșnice întrebări*, Editura BIC ALL, București,2004;
- Noica, Constantin, *Sentimentul românesc ale ființei,* 1978;
- Noica, Constantin, *Devenirea întru ființă,* 1981;
- Pârvu, Gabriel, Radu, *Paradigme culturale complementare: Noica și Cioran*, Editura Institutul European, Iași, 2008;
- Petreu, Marta, *Despre bolile filosofilor- Cioran*, Editura Polirom, Iași, 2017;
- Possenti Vittorio, *Filosofia după nihilism*, Editura Galaxia Gutemberg, 2006;
- Serafim, Rose, *Nihilismul. Rădăcina Revoluției în epoca modernă*, Editura Sophia, București, 3013;
- Stan, Emil, *Cioran- Vitalitatea renunțării,* Editura Institutul European, 2005;
- Steinhardt, Nicolae, *despe Eliade, Cioran, Ionescu și Noica*, Editura Polirom, Iași, 2017;
- Turcan, Nicolae, *Cioran sau excesul ca filosofie*, Editura Limes, 2013;
- Volpi, Franco, *Nihilismul*, Editura Institutul European, Iași, 2014.




BDD-A29619 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 21:10:50 UTC)